

Schriftelijke Statenvragen van de Statenfractie van 50PLUS over op orde hebben van archieven bij gemeenten in Flevoland , ingediend op 22 januari 2024, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 13 februari 2024 (3219444).

Inleiding

Wederom gaat het bij een gemeente fout als het gaat over het naleven van de Archiefwet. Dronten staat schijnbaar onder verscherpt toezicht van de provincie vanwege onvoldoende archiefbeheer en moet een verbeterplan indienen. Almere heeft problemen gehad met het bewaren van e-mails en andere documenten, waaronder die van de oud-burgemeester. Dit heeft geleid tot verscherpt toezicht van de provincie. Naar aanleiding hiervan en ook dat dit in het verleden grote problemen heeft gegeven in Almere. Dat het de verantwoordelijkheid is van de Provincie om toe te zien op het naleven van de archiefwet bij de gemeenten heeft 50PLUS de volgende vragen.

Inleiding op beantwoording:

Het interbestuurlijk toezicht is alléén gericht op de uitvoering van wettelijke medebewindstaken. Het is niet bedoeld om de kwaliteit van de taakuitvoering te verbeteren. Dat is een bewuste keuze geweest bij de totstandkoming van de Wet revitalisering generiek toezicht. Ingrijpen gebeurt alleen als wettelijke medebewinds-taken niet (juist) worden uitgevoerd. Of als besluiten in strijd zijn met het algemeen belang of het recht. Voorop staat dat het college de gemeenteraad actief informeert over haar taakuitvoering en dat de gemeenteraad op haar beurt het college controleert.

Het interbestuurlijk toezicht kenmerkt zich door onderlinge dialoog en samenwerking tussen provincie en gemeenten. Het gaat erom elkaar te informeren en elkaar aan te spreken waar nodig. Om transparantie, wederzijds vertrouwen en respect voor elkaars positie.

Voor ons als provincie staat het vertrouwen dat de taakuitvoering door een gemeente adequaat is voorop. Horizontale controle gaat dan ook voor verticaal toezicht. Dat wil zeggen dat er eerst vanuit de gemeenteraad zelf actief gecontroleerd moet worden. Op die manier laat je binnen het systeem van interbestuurlijk toezicht de horizontale controle zijn werk doen. De gemeente stuurt vervolgens aan de provincie rapportages over het uitgevoerde toezicht.

Als uit het rapporteren (of het gebrek daaraan) blijkt dat de horizontale controle tekort schiet, komt de provincie in actie. Naast de Wet revitalisering generiek toezicht hebben we in de Bestuursovereenkomst Interbestuurlijk Toezicht Flevoland 2019 met onze gemeenten namelijk de uitgangspunten en de toezichtskaders vastgelegd voor de manier waarop het interbestuurlijk toezicht in de provincie Flevoland is vormgegeven. In de bestuursovereenkomst is een interventieladder opgenomen. Wanneer een gemeente onvoldoende presteert, stijgt een gemeente een trede op deze interventieladder.

Vragen

1. Hoe is het mogelijk dat na het debacle in Almere, waar Almere haar archief niet op orde had nu ook blijkt dat Dronten jarenlang haar archief niet op orde heeft?

Antwoord:

De situatie zoals deze destijds bij Almere bestond staat los van de situatie bij de gemeente Dronten. Adequaat informatie- en archiefbeheer vraagt onder andere om voldoende capaciteit en financiële middelen. Wanneer een organisatie niet in deze randvoorwaarde kan voorzien, is achteruitgang in het informatie- en archiefbeheer vaak het gevolg.

PROVINCIE FLEVOLAND

2. *Op welke manier en met welke frequentie controleert de provincie de naleving van de Archiefwet door de gemeentes?*

Antwoord:

De gemeenteraden van de gemeenten controleren de uitvoering en nalevering van de Archiefwet door het college van B&W. Een rapportage hierover stuurt de gemeente eenmaal per jaar aan de provincie. Op basis van dit rapport gaat de provincie in gesprek met de gemeente over het geconstateerde. Wanneer daar aanleiding voor is, wordt de gemeente gevraagd om vaker een rapportage op te stellen of wordt op initiatief van de provincie vaker met de gemeente gesproken.

3. *Hoe wordt gegarandeerd dat gemeentes in Flevoland hun archieven conform de Archiefwet beheren en op orde hebben?*

Antwoord:

Dat kan de provincie niet garanderen. De gemeenten zijn namelijk zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de Archiefwet. De provincie houdt actief toezicht door ambtelijk en bestuurlijk overleg te voeren en door het beoordelen van de door gemeenten aangeleverde informatie.

4. *Welke specifieke maatregelen neemt de provincie om herhaling van de problemen in Almere en Dronten in de toekomst nog eens te voorkomen?*

Antwoord:

De provincie neemt geen specifieke maatregelen om herhaling te voorkomen. Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Bestuursovereenkomst heeft de provincie voldoende mogelijkheden om enerzijds te signaleren en anderzijds om ambtelijk en bestuurlijk aanwijzingen te geven om te komen tot kwaliteitsverbeteringen.

5. *Op welke manier wordt de kwaliteit van het archiefbeheer in de gemeente Dronten momenteel verbeterd?*

Antwoord:

De gemeente is op de hoogte gesteld van het oordeel van de provincie, hiertoe heeft een bestuurlijk overleg plaats gevonden. Dronten dient nu voor 1 maart 2024 een verbeterplan op te stellen dat door de provincie beoordeeld zal worden. De verwachting is dat de gemeente hierna nog een aantal jaar nodig zal hebben om uitvoer te geven aan het verbeterplan en te komen tot kwaliteitsverbeteringen.

6. *Welke stappen onderneemt de provincie om de gemeente Dronten te ondersteunen bij het opstellen en implementeren van een verbeterplan?*

Antwoord:

De provincie signaleert en constateert maar heeft geen direct ondersteunende rol. Dronten is zelf verantwoordelijk voor de taakuitvoering op basis van de Archiefwet, de gemeente kan daarbij gebruik maken van de kennis en expertise van Het Flevolands Archief.

7. *Is er een provincie breed beleid of richtlijn voor het archiefbeheer van gemeentes?*

Antwoord:

Nee, het interbestuurlijk toezicht toetst de gemeentes aan de Archiefwet. Het opstellen van beleid en richtlijnen voor het archiefbeheer is aan de colleges en gemeenteraden van de gemeenten.

PROVINCIE FLEVOLAND

8. *Hoe wordt de gemeente Almere momenteel gemonitord en ondersteund om te zorgen dat zij voldoen aan de Archiefwet?*

Antwoord:

De gemeente Almere heeft succesvol uitvoering gegeven aan het Verbeterprogramma Informatie- en Archiefbeheer 2020-2022. Op basis hiervan houdt de provincie regulier toezicht op de gemeente. Dat houdt in dat de gemeenteraad eenmaal per jaar de provincie informeert over het informatie- en archiefbeheer.

9. *Zijn er andere gemeentes in Flevoland die vergelijkbare problemen ondervinden met hun archiefbeheer?*

Antwoord:

De gemeente Urk kent ook al langer achterstanden in de uitvoering van de archiefwettelijke taken. Het provinciaal toezicht op de gemeente Urk is daarom geïntensiveerd. De gemeente Urk is gevraagd om voor 1 maart 2024 een voortgangsrapportage toe te sturen waarna er een tussentijds ambtelijk gesprek wordt gevoerd.

10. *Worden de andere gemeentes met regelmaat gecontroleerd en kan het college aangeven dat hierbij alles op een juiste manier wordt gecontroleerd en gearchiveerd?*

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 2.

11. *Welke sancties of maatregelen overweegt de provincie als gemeentes blijven falen in het voldoen aan de Archiefwet?*

Antwoord:

Wanneer het oplopen van de interventieladder en het intensiveren van het provinciaal toezicht niet leidt tot voldoende verbeteringen in het informatie- en archiefbeheer beschikt de provincie over twee sanctiemaatregelen. De provincie kan besluiten tot het schorsen van besluiten wanneer deze in strijd met de Archiefwet zijn genomen. Daarnaast kan de provincie in de plaats treden. Wanneer de provincie in de plaats treedt, gaat de provincie de taakuitvoering overnemen van de gemeente op kosten van de gemeente. De provincie dient voornemen tot het opleggen van een sanctiemaatregel aan te kondigen en de gemeenten kan hier bezwaar tegen indienen.